

Remissvar:

Remiss av Transportstyrelsens rapport (TSG 2023–1619) om översyn av förarutbildningssystemet för behörighet B

Diarienummer LI20240/1709

Sammanfattning - NTF:s synpunkter på förslagen

Nationella trafiksäkerhetsförbundet NTF, har tagit del av *Transportstyrelsens rapport (TSG 2023–1619) om översyn av förarutbildningssystemet för behörighet B* och ger här våra synpunkter inom de områden där förslag har lämnats.

NTF anser att denna utredning innehåller en del bra förslag. Vi tycker dock att det är för stort och ensidigt fokus på syftet att fler blivande förare ska komma bättre förberedda till förarprovet och nå ett godkänt resultat, i förhållande till att utbildningssystemet ska bidra till bättre kunskap och ökad medvetenhet om trafiksäkerhet bland körkortstagare. Utgångspunkten borde vara att förarutbildning primärt ska bidra till Nollvisionen, det vill säga att ingen ska dödas eller skadas allvarligt i trafiken, inte i första hand att minska antalet omprov bland körkortstagare.

6.1 Utbildningstillfällen med särskild inriktning på vägledning

Förslag

Transportstyrelsen föreslår att den blivande föraren måste ha genomfört två obligatoriska utbildningstillfällen med särskild inriktning på vägledning (fortsättningsvis "vägledningstillfällen") innan förarprovet får genomföras.

NTF stödjer förslaget. NTF vill även lyfta följande:

- Till vägledningstillfällena bör tydliga mål kopplas till vad eleven förväntas klara av och dessa mål ska sedan checkas av vid vägledningstillfällena. Det bör vara möjligt för trafikläraren att bedöma om elevens kunskaper och färdigheter är tillräckliga för att gå vidare i utbildningen eller om mer övning behövs. Här kan man t ex jämföra med riskutbildningens del 2, där det finns ett tydligt mål att eleven måste kunna göra inbromsning i 70 km/h för att bli godkänd. Om inga krav ställs befarar vi att vägledningstillfällena inte kommer att få den avsedda effekten.
- Det bör förtydligas och ställas krav på när i utbildningsprocessen som vägledningstillfällena är möjliga att boka och genomföra, för att tillfällena ska kunna göra verklig nytta.
- Det bör ställas krav på att elevens handledare följer med och deltar i vägledningstillfällena, för att denne också får ta del av den information som ges om vad eleven behöver öva på mer.

6.2 Fortbildning för trafiklärare och utbildningsledare

Förslag

Transportstyrelsen föreslår att trafiklärare och utbildningsledare ska genomgå fortbildning vars innehåll och omfattning Transportstyrelsen föreskriver.

NTF stödjer förslaget. NTF vill även lyfta följande:

- Det är av största vikt att det även införs någon form av tillsynsfunktion kopplat till fortbildningskravet. Särskilt viktigt är det om trafikläraren/utbildningsledaren inte varit verksam på ett antal år och återgår till att bedriva utbildning.
- Det bör förtydligas och ställas krav på fortbildningens innehåll, t ex bör moment som handlar om trafiksäkerhet och vilka risker som finns kontinuerligt ingå.

6.3 Stöd för privat övningskörning

Förslag

Transportstyrelsen ska tillhandahålla informationsmaterial för blivande förare och handledare om privat övningskörning

NTF stödjer förslaget. NTF vill även lyfta följande:

- Det behövs ett förtydligande kring hur man tänker säkerställa att elev och handledare har tagit till sig informationen, t ex genom godkännande och signering med Bank-Id.
- Det är av stor vikt att i informationsmaterialet även informera om det som rör trafiksäkerhet och vilka risker det finns relaterat till att vara nybliven körkortstagare.

6.4 Krav på introduktionsutbildning tas bort

Förslag

Transportstyrelsen föreslår att dagens krav på introduktionsutbildning tas bort för både blivande förare och handledare.

NTF stödjer förslaget. NTF vill även lyfta följande:

- Det är av största vikt att det informationsmaterial samt den handledarutbildning som ersätter introduktionsutbildningen håller hög kvalitet, innehåller delar som handlar om trafiksäkerhet, ger tips om pedagogiska hjälpmedel och lyfter vanliga felbeteenden.

6.5 Information till blivande förare

Förslag

Transportstyrelsen ska informera blivande förare om förarutbildningen i samband med ansökan om körkortstillstånd.

NTF stödjer förslaget. NTF vill även lyfta följande:

- förtydliga hur man tänker säkerställa att blivande förare har tagit till sig informationen, t ex genom godkännande och signering med Bank-Id.

6.6 En ny handledarutbildning

Förslag

Transportstyrelsen föreslår att den som ska handleda privat övningskörning för behörighet B ska genomgå en obligatorisk handledarutbildning för att kunna godkännas som handledare.

NTF stödjer förslaget. NTF vill även lyfta följande:

- Det är av största vikt att den obligatoriska handledarutbildningen håller hög kvalitet, innehåller delar som handlar om trafiksäkerhet, ger tips om pedagogiska hjälpmedel och lyfter vanliga felbeteenden.

6.7 Bättre möjligheter till privat övningskörning

Förslag

Transportstyrelsen föreslår att... en handledare får handleda högst fem elever per år, och högst 25 elever under en femårsperiod.

NTF är tveksamma till förslaget. NTF vill lyfta följande:

- Det finns en uppenbar risk att denna möjlighet utnyttjas på ett felaktigt sätt av oseriösa aktörer för att bedriva "svart övningskörning".

6.8 Kurs i trafikkunskap inom den kommunala vuxenutbildningen

Förslag

Transportstyrelsen bedömer att Skolverket bör få i uppdrag att ta fram en kurs i trafikkunskap på grundläggande nivå inom den kommunala vuxenutbildningen (Komvux).

NTF stödjer förslaget. NTF vill även lyfta följande:

- Hur säkerställer man att den som behöver kursen går den? Man kan behöva se över om det ska ställas krav på genomgång av sådan utbildning t ex i samband med ansökan om svenskt körkort.

6.9 Obligatorisk väntetid efter underkänt prov

Förslag

Efter ett underkänt körprov eller kunskapsprov måste den blivande föraren vänta två veckor innan hen får göra ett nytt prov av samma slag.

NTF stödjer förslaget. NTF vill även lyfta följande:

- Överväg att införa differentierad väntetid, beroende på vilken kunskap eleven bedöms ha. Lägre kunskaper skulle kunna vara upp till 30 dagar och något grovt men enstaka misstag 7 dagar.
- Överväg att införa att spärrtiden blir längre för varje underkänt prov, för att indikera att man inte har tillräckliga kunskaper och behöver lägga ner mer tid på utbildning innan man kan göra om provet igen.

6.11 Tid för körprov

Förslag

Tiden för körprovet är inte alltid tillräcklig för det som ska ingå. Trafikverket bör därför vidta åtgärder och utvärdera utfallet av dessa.

NTF stödjer förslaget.

6.12 Tillsyn över förarprovningen

Förslag

Bestämmelserna om tillsyn över förarprovningen i körkortslagen och körkortsförordningen ska ändras så att Transportstyrelsen får möjlighet att meddela förelägganden mot den som bedriver förarprovning. Föreläggandena ska kunna förenas med vite.

NTF stödjer förslaget.

6.13 Egenkontroll och systemtillsyn

Förslag

Transportstyrelsen bedömer att myndighetens tillsyn av tillståndshavare inom förarutbildningssystemet bör övergå till systemtillsyn och att egenkontroll hos tillståndshavarna blir ett verksamhetskrav. Det behövs ytterligare utredning av vilka regeländringar som skulle krävas och vilka krav på egenkontroll hos tillståndshavarna som är rimliga.

NTF är tveksamma till förslaget. NTF vill lyfta följande:

- Vi ser en uppenbar risk i att det kan bli lättare för oseriösa aktörer att fortsätta med sin verksamhet om det inte sker någon tillsyn.

6.14 Ändring i Trafikverkets instruktion

Förslag

Trafikverkets uppgift att anordna förarprov får en tydligare rättslig grund genom att förarprovningen anges som en uppgift för Trafikverket i förordningen (2010:185) med instruktion för Trafikverket.

NTF stödjer förslaget.

Avslutning

I detta ärende har Malin Lundgren, verksamhetschef NTF Väst, beslutat. Cecilia Friis på NTF Väst har varit föredragande. I den handläggningen har även Lars Nordquist NTF Sörmland-Örebro län-Östergötland deltagit. Detta remissvar representerar NTF:s samlade synpunkter gällande förslagen i ärendet.

För Nationella trafiksäkerhetsförbundet NTF

Malin Lundgren
Verksamhetschef NTF Väst

Nationella trafiksäkerhetsförbundet NTF

Holmvägen 55, 417 46 Göteborg
031-60 78 80

info@ntf.se
ntf.se

Organisationsnr 857201–8011

